

(ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ)

ತಿಳಿಸಿದ ಮೇರೆ ಪೋನ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತಹ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು. ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಸದಸ್ಯರು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ಹೋಂನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ವಾತನಾಡಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಸಲವೂ ಸದಸ್ಯರೇ ತಾವು ಇರುವ ಕಡೆಯಿಂದ ಪೋನ್ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಳಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೋದಸಾರಿ 1970ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ದೂಮ್ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆಗ ಒಬ್ಬ ಬಾಯ್‌ಗೆ ರೂಮ್ ತೆಗೆದಿದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವನು ನನ್ನ ಪಲ್ಲಂಗದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಆ ಹುಡುಗನನ್ನು ಹೊಡೆದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗದೆ ಹೊಡೆಯುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ನಾವು ಸ್ವರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರೆಸ್ಟೀಜಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಸದಸ್ಯತನವನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಮೂಲಕ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪಾರ್ಥನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಮೊವಲು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಬೇಕು. ಇದು ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು.

ನವ.ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ. - ಸದಸ್ಯರು ಸಹಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಷರತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಖಂಡಿತ ವಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ಹೋಂನಲ್ಲಿರುವ ಕಾರುಗಳ ಡ್ರೈವರ್‌ಗಳು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಮೇರೆ ನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ ಯಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಲವಿದೆ, ಸಮಯ ಬಂದರೆ ಯಾರು ನಾಲ್ಕು ಒಬ್ಬ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಡುವಾಗಿರು ತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಪುರಸ್ಕಾರ, ಮರಾಠೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಬಾರದು ಎನ್ನುವಂಥ, ನಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿನ ರಾಂಜಿರಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಟೀನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಕಾಫಿ ಕೊಡಲು ಕೇಳಿದರೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂಡ್ಲಿ ದಿಕಾಪನ್ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಮಾತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಮ್ಮೊಂದು ಸುಲ ಕಾಫಿಯನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ತೊಂದರೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಂಜಿನಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಯಾಂಟೀನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Clarification about refering the Mysore Land Reforms (Amendment) Bill to the Joint Select Committee

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ — ಭೂಸುಧಾರಣಾ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ನಿಲುವನ್ನು ತಾಳಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆರೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈ ಕೊತ್ತು ಬುದ್ಧವಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಖರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. 1961 ರಿಂದಲೂ ನಾವು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕು. ಅನಿಶ್ಚಿತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ

ನಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಚರ್ಚೆ ಮುಂದುವರಿಯಲಿ. ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mysore Land Reforms (Amendment) Bill, 1972

Motion to Consider

(Debate Continued)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ (ಶೃಂಗೇರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಕೊರತೆ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕೆಲವರಿಗೆ ಭೂಮಿತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನಬೇಕು. ಅನುಷ್ಠಾನ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಂಜಾಬ್, ಹರಿಯಾಣ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಇಂಥ ಒಳ್ಳೆಯ ಜಮೀನು ಇರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 18 ಎಕರೆ ಮಿತಿಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ರೈತ ಹಾಕಿವಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ 1 ಚು ಮೊದಲೇಕಾಣುತ್ತೇನೆ. ಅದರ 18 ಎಕರೆಗೆ ಮೇಲೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಹೊತ್ತು ನಾನು ಹೇಳುವುದು 15 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಎರಡು ಬೆಳೆ ಬಂತಕ್ಕೂ ಜಮೀನು ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು 50 ರಿಂದ 100 ಎಕರೆವರೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಜಮೀನಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ತೆರೆಬಾಗುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಹೊತ್ತು ಈ ದೇಶದ ರೈತರು ಹಳ್ಳಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಎಸ್. ಎಸ್. ಪಿ. ಯವರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿ ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು.—ಮೊದಲು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 600 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹಾಸ್ಟಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಗೇಣಿದಾರರಿಂದ ಜಮೀನು ಬಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಮಟ್ಟ ಬಾಸ್ತಿ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್, ಬೇಸಿಕ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್, ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಕ್ಷಲ್‌ಬಾರಿಗಳು ಕೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಕ್ಷಲ್‌ಬಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಲ್ಪತ್ತಾ ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸಿಟಿ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರುವವರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ನೇಗಿಲ ಮೇಣ ಹಿಡಿದೇ ಇದ್ದವನಿಗೆ ಜಮೀನು ಏತಕ್ಕೆ ಎಂದು. ಈ ಜಮೀನಿನ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ಗೊತ್ತಿರುವುದೇ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಗೇಣಿದಾರರೂ ಆಗಲಿ ಕೂಲಿ ಜನರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೂಲಿ ಜನರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಯಸಲ್ಪ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು, ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ನಾವು ನಿಜವನ್ನೇ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣವಚನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಗೋಡುತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಕೃಷಿಗಾರರು ಹೌದೋ ಅಲ್ಲವೋ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರಂತೆ ಕೃಷಿಗಾರರು. ಈಶ್ವರತ್ವ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಗಾರರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು 6 ವರ್ಷ ಆಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗಲೇ ಗಂಟೆ ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ನಂತರ 12 ವರ್ಷ ಆಗುತ್ತಾ